

KENMERKENFICHE DCD

Problematiek

:

DCD

Betekenis woord

:

Developmental Coordination Disorder

Definitie

:

DCD is een coördinatie-ontwikkelingsstoornis: kinderen met DCD hebben een achterstand in de ontwikkeling van motorische vaardigheden en moeite met coördineren van bewegingen.

Het uit zich niet alleen in motoriek, maar kan ook invloed hebben op ordening, plannen, ruimtelijk inzicht, spraak en leerprestaties.

Mogelijke sterktes van een leerling met DCD

- Doorzettingsvermogen.
- Creatief en goed in bedenken van alternatieve oplossingen.
- Verbaal sterk/ goede denker.
- Empathisch en gevoelig voor anderen.
- Sterk in digitale taken.
- Vaak gemotiveerd om te oefenen als ze succes ervaren.

Mogelijke struikelblokken van een leerling met DCD

- Onhandigheid in fijne en grove motoriek.
- Traag of onleesbaar handschrift.
- Moeite met planning, organisatie en volgorde van stappen.
- Snel vermoeid bij motorische taken.
- Laag zelfvertrouwen door herhaald falen.
- Vermijden van sport, knutselactiviteiten of drukke situaties.
- Verhoogde afleidbaarheid.

Moeilijkheden bij verschillende vakken

Rekenen:

- Moeite met ruimtelijk inzicht (meetkunde, schema's).
- Lastig werken met lat, passer, meetmateriaal.
- Tafels en eenvoudige bewerkingen niet automatiseren.

Schrijven:

- Traag schrijftempo.
- Onstabiele pengreep/ onleesbaar schrift.
- Notities bijhouden lukt moeilijk.
- Spellingsproblemen (concentratie voor lettervorming en - verbindingen vraagt alle energie).

Lezen/ taal:

- Problemen met overschrijven van het bord.
- Sneller vermoeid → aandacht daalt.

Knutselen:

- Knippen, tekenen, plakken, fijne motoriek kost veel tijd.

Sport:

- Balans-, coördinatie- en balsportproblemen.
- Moeite om motorische opdrachten snel na te doen.

Do's

- Geef duidelijke, korte, stapsgewijze instructies.
- Voorzie extra tijd voor motorische taken.
- Bied alternatieven: typen, invulbladen, alleen antwoorden schrijven, mondeling antwoorden.
- Bij toetsen: overweeg mondelinge toetsing of extra tijd.
- Werk met visuele ondersteuning (pictogrammen, stappenplannen).
- Laat minder oefeningen maken.
- Zorg voor structuur in planning en materiaalbeheer.
- Geef complimenten op inzet, niet op motorisch resultaat.
- Leer de leerling 'hulp' te vragen.
- Sta alle hulpmiddelen toe die de zelfredzaamheid vergroten (laptop, rekenmachine, strategiekaarten).

Dont's

- Niet labelen als 'slordig', 'lui' of 'onhandig'.
- Geen complexe opdrachten zonder tussenstappen.
- Geen tijdsdruk bij schrijven of knutselen.
- Geen lange schrijfopdrachten.
- Niet vergelijken met motorisch sterkte leerlingen.
- Geen straf voor traagheid of mislukte motorische taken.
- Vermijd opdrachten met te veel materiaalwissels.

Extra bronnen

- <https://dcdbelgium.com> / Nederlandse (Belgische) vereniging rond DCD.
- <https://kennisgroepspeciaal.nl/kenniskaarten/dcd-2> / Kenniskaarten en achtergrondinformatie over DCD.
- https://www.uzleuven.be/nl/media/1fdddce8-0f79-4c3f-bbf5-fb7b69ac4bb1/coordinatieontwikkelingsstoornis_dcd.pdf / Belgische organisatie, met gratis publicaties en boekjes over DCD voor kleuter- en langere schoolkinderen.